

STYRET 2007/2008

Formann: Rigmor Eidem p 66 91 94 92
Fagerv. 6, 1454 Fagerstrand a 22 98 66 64
E-post: rigmor.eidem@c2i.net m 90 61 72 35
Nestformann Oluf Danielsen p 99 36 85 47

Askeveien 15, 1430 Ås
E-post: oluf.danielsen@Tele2.no

Styrmedlem:

Guri Abelsen p 22 68 20 32
Heimdalsgt. 27C, 0561 Oslo m 47 40 39 39
E-post: gabels@broadpark.no

Styremedlem:

Mia Danielle Movik p 22 11 27 11
Ullevålsveien 17 0165 Oslo m 90 74 79 33

Styremedlem:

Per Henrik Kvitblik m 97 57 67 76
Haugerudhagan 80, 0673 Oslo
E-post: perh.kvitblik@c2i.net

Styremedlem:

Odd Bjørnar Øren p 22 21 85 13
Tangerudvn, 0982 Oslo m 45 20 27 01
E-post: ob-oere@online.no

Vara Willy Bang Johansen p 22 14 70 75
Skådalsveien 34 0781 Oslo m 98 04 24 02
E-post: willy.bang@online.no

Vara Randi Reno p 22 29 48 17
Åsdalsveien 41, 1166 Oslo m 95 79 31 44

Arrangementskomité:

Oluf Danielsen, leder p 99 36 85 47
Jørgen Markussen p 22 23 62 62
Arnfinn og Hjørdis Thuv p 22 22 67 98
Johanne Nilsen p 22 25 59 49
Per Henrik Kvitblik p 97 57 67 76
Anne Gerd og Arthur Karlsen p 91 31 04 89
Sigurd Hänninnen p 994 12 984

Nordlands Trompet

Sigurd Hänninnen p 994 12 984
Rigmor Eidem p 66 91 94 92
a 22 98 66 64
E-post: rigmor.eidem@c2i.net m 90 61 72 35

Nordlændernes Forenings adresse:

Postboks 2645, St. Hanshaugen 0131 Oslo
Bankgiro : 8998.09.00224 **Nordlandsbanken**
0531.13.08329 **Postbanken**

Returadresse:
Nordlændernes Forening
Postboks 2645 St Hanshaugen 0131 Oslo

SANGKORETS STYRE

Leder: Liv Karin Lande m 95 21 14 88
Ravnkollbakken 30, 0971 Oslo
e-post: livlan@online.no

Nestleder: Yngvar Gundersen m 63 80 78 87
Eltonv. 20A, 0586 Oslo
E-post: yngvar.gundersen@ffi.no

Sekretær: Stig Nilssen
Dragonstien 5E, 2050 Jessheim
E-post: stig@nilssen.com

Kasserer: Martin L. Steiro p 22 46 09 45
Armauers Hansensgt 6, 0458 Oslo
e-post: martinsteiro999@hotmail.com

Dirigent: Dorte Fiskaa m 91 79 31 17

Koret har **øvelse** hver **tirsdag** kl 1915-kl 2145 i
Sinsen Kirke Lørenveien 13, 0585 Oslo
tlf 22 22 27 80

Bankgiro Nordlandsbanken 8998 09 03150
Postbanken 0540 08 46164

Hjemmeside: www.mamut.com/nordlaendingernes_forenings_kor
e-post:
nordlaendingernesforeningskor@musikalsk.com
(E-postkassen ligger på www.portalen.no)

Koret er et blandakor og ønsker nye sangere velkommen!

Ta kontakt, og vær hjertelig velkommen.

Kramboden

Vi selger

NFK:

” CD/Kassett "Mjuke vinnja" kr 80,-/50,-
Kontakt: Martin Lind Steiro, 22 46 09 45
e-post: martinsteiro999@hotmail.com

Foreningen:

Platte Kåre Espolin Johnson "Nordlandsjekt" Kr 300,-
Kassett 125 års jubileum konserter Kr 100,-
Pins Nordlændernes Forenings logo Kr 50,-
Kontakt: Odd Bjørnar Øren 22889914
e-post: ob-oere@online.no

**NORLANDS
TROMPET**

Organ for Nordlændernes Forening

Stiftet 11. oktober 1862

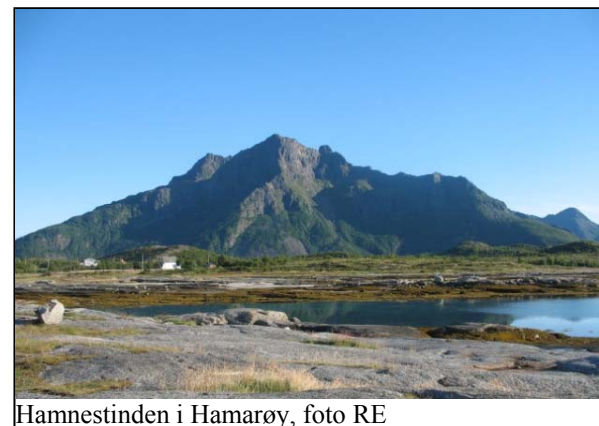
Nr. 50

13. årgang

September 2008

§ 1 Formål for Nordlændernes forening er:

1. Å samle kvinner og menn med interesse for Nord-Norge
2. Å virke for Nord-norske interesser og utbre kjennskap til vår nordlige landsdel

Hamnestinden i Hamarøy, foto RE

Så vakkert kan ribsborne være, foto RE

Arnfinn, foto Steinbjørn Mentzoni

Formannen har ordet. September 2008

Det er som om sommeren ikke vil forlate oss. I dag, 22. september, spiste jeg middag på verandaen og sovnet i sola. Jeg våknet svett og ør, kokte kaffe og funderte over denne evigvarende varmen. Jeg er jo sånn skapt at jeg lengter etter kjølig luft i ansiktet. Nå er det nok

varme for meg.

Denne høsten ble ikke helt som vi hadde tenkt. Vi fikk problem med Kulturaften 11. oktober og Forfatterkvelden 18. september måtte utsettes. Morten Strøksnes er en travel herre. Han er mye ute i verden og farter. Men heldigvis 16. oktober kommer han.

Vi utvidet kvelden og har gjort den til "En kveld i Nordkalottens skjær". Dette blir meget spennende og interessant. Se innbydelsen inne i bladet.

Vi har også satt inn innbydelsen til Boknafisken på Mauds. Denne kvelden er en gastronomisk nytelse.

Så velkommen til høstprogrammet. Vi håper dere er sultne på litt Nordlendingernes Forenings arrangement.

Hilsen Rigmor

Nordlendingernes Forening i Oslo
Postboks 2645 St. Hanshaugen 0131 Oslo
www.nordlaendingernes-forening.no
www.by-ogbygdelagsforbundet.no
www.mamut.com/nordlaendingernes_forenings_kor

Nordlands Trompet
Kontakt Sigurd Hänninen
s-haen@online.no
mobil 994 12 984

Kontakt: Rigmor Eidem, 66919492, 22986664, 906 17 235 e-post: rigmor.eidem@2i.net

Fredrikke Tønder Olsens Legat

Statuttene er gjengitt i sin helhet i "Nordlands Trompet" nr. 4, og formåls-paragrafen for Fredrikke Tønder Olsens Legat har følgende ordlyd:

"Fondet har til formål å gi økonomisk støtte til utdanning for unge piker født og oppvokst i Nordland. Stipendiene gis til utdanning ved yrkesskoler, høyskoler, universiteter og til kunstnerisk utdanning."

Petter Dass' Stipendiefond

Formålsparagrafen for Petter Dass' Stipendiefond har følgende ordlyd:

"Fondet har til formål å gi økonomisk støtte til studenter fra Nord-Norge til studium ved høyskoler og universiteter."

Søknadsfristen for 2009 går ut den 1. nov i år for begge fond. Legatstyret behandler innkomne søknader og resultater med navn på de heldige som får stipend, vil da først foreligge i januar/februar 2009

Arrangementer høst 2008 og vår 2009

Nordlendingernes Forening

Torsdag 18.09.2008	Forfatterkveld	BBF UTGÅR
Torsdag 16.10.2008	Nordkalottkveld	BBF
Lørdag 22.11.2008	Boknafiskaften	Mauds
Søndag 04.01.2009	Juletefest	BBF
Torsdag 12.02.2009	Årsmøte	BBF
Lørdag 07.03.2009	Torskaften	Odd Fellow gården

Nordlendingernes Forenings Kor

Lørdag 30.11.2008	Adventskonsert	Frogn Kirke
Søndag 7.12.2008	Julekonsert	Sinsen Kirke

Boknafiskaften på Mauds

Hjørnet Tollbugt/Nedre Slotstgt, Tollbugt. 24

I år som i fjor, ønsker vi velkommen til **Boknafiskaften** på Mauds. Maten er nydelig, vi gleder oss til en nytt herlig måltid:

Lørdag 22. november 2008 KL 16:30

Meny:

Boknafisk, direkte fra Lofoten, ekstra for oss, med tilbehør: potet, gulrotstuing, baconterninger, god porsjon. Dessert: Dronnings Mauds fromage, tilsmakt med portvin og sjokolade.

Mauds ønsker at vi skal betale de første drikkevarene sammen med maten. Derfor betaler vi ved påmelding:

Boknafisk med dessert, 1 glass øl og en akevitt	kr 495,-
Boknafisk med dessert og 2 glass rødvin	kr 495,-
Boknafisk med dessert, ikke drikke	kr 360,-

Skriv på giroen hva dere vil ha.

Bindende påmelding ved innbetaling til: konto 8998.09.00224, Nordlændingernes Forening,

Innen 10. november 2008

For spørsmål:

Mia 22112711, 907 47 933, **Oluf** 993 68 547, e-post rigmor.eidem@c2i.net

Hjertelig velkommen

Petter Dassbautaen på Alstahaug – 100 år

26. august i år var det 100 år siden bautaen over Petter Dass ble avduket på Alstahaug. Leder av Petter Dass-museet Ivar Roger Hansen la opp til at markeringen nå skulle følge nesten samme program som den gang. Akkurat som for 100 år siden var det strålende solskinn da 100 års dagen skule markeres, og en bedre ramme kunne arrangøren og et publikum på ca. 100 personer vanskelig ønske seg. Historien forteller at det ved avdukingen av bautaen i 1908 var angivelig 5000 personer til stede, - antallet er kanskje noe overdrevet, dog var det nok en stor begivenhet den gang.

foto Steinbjørn Mentzoni

Tor Helge Allern spilte stortingsmann Sofus Arctander og leste opp en noe avkortet versjon av hans tale. Sofus Arctander var stortingsmann for Venstre og formann i Nordlændingernes Forening. Nanna With – datter av Richard With – var også til stede ved avdukingen.

Ivar Roger Hansen orienterte meget grundig om gjennomføringen av prosjektet, og Nordlændingernes Forening var invitert til å legge blomster på bautaen – noe vi selvsagt takket ja til og gjorde med glede. Arnfinn Kristensen var tilstede ved bautaen og sa følgende i forb. med blomsternedleggelsen.

”Gode venner av Petter Dass.

Petter Dass sitt navn og virke har alltid vært – og er fortsatt fast forankret til Nordlændingernes Forening i Oslo.

Da foreningen først på 1900-tall tok på seg oppgaven med å samle inn penger for å sette opp en bauta til Petter Dass sitt minne på Alstahaug, ble det nedsatt en komitè som arbeidet med saken. Nanna With var særlig aktiv i komitèen og gjorde en utmerket jobb med å samle inn midler. Foreningene støttet aktivt opp om prosjektet, og det kom også inn midler fra mange andre givere. Det må også nevnes at det lokalt på Alstahaug var samlet inn penger, og for øvrig fra givere i det nordlige Norge. Sluttsummen ble på kr. 8.000,- og bautaen på Alstahaug ble en realitet.

Nordlendingernes Forening i Oslo er meget glad – og stolt over at de var med på å gjennomføre prosjektet, og der er derfor med stor glede – at jeg på vegne av foreningen – kan legge ned en blomst på bautaen – og på den måten kan hylle dikterpresten Petter Dass sitt minne”.

foto Steinbjørn Mentzoni

Sløyfa på buketteren hadde følgende inskripsjon: *Nordlendingernes Forening i Oslo - hilser Petter Dass.*

Mindre kjent for medlemmene i Nordlendingernes Forening er det kanskje at det var husmannen Johan Beck Slåtterøy, Alstahaug som startet arbeidet på 1880-tallet med å få satt opp en bauta over Petter Dass. Han rodde fra holme til holme og ba om 10 øre – noe folk stort sett bare lo av. Ideen ble videre behandlet av Alstahaug Samtaleforening, før Nordlendingernes Forening først på 1900-tallet tok opp hansken og satte i gang med innsamling av penger. Det er derfor ingen tvil om hvem som gjennomførte prosjektet.

En kveld i Nordkalottens skjær med Morten Strøksnes og gjest fra Den russiske Ambassaden

Torsdag 16. oktober 2008 kl 18:30
I BBF's lokaler, Bennechesgt. 2

Morten Strøksnes, født på Kirkenes i 1965, med aner fra Fauske, og anerkjent forfatter med flere bøker bak seg, spesielt ”Hva skjer i Nord-Norge” Han har inngående kunnskaper om landsdelen og deler dem med oss

Og

Vi får hyggelig besøk fra Den Russiske Ambassaden og vi får høre litt om oljeutvinning, litt om folket i nord og litt om kulturen.

**Hjertelig velkommen til en
norsk/russisk interessant og hyggelig kveld.**

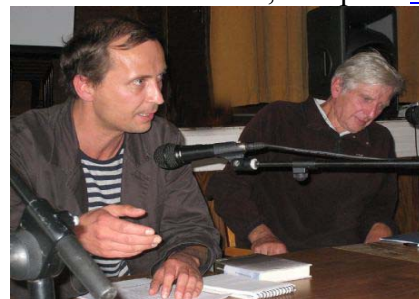
Nordlendingernes Fornings Kor synger. Kanskje litt balalaika?

Utlodning av en meget spennende gevinst.

Mat i Nord-Norsk og Russisk ånd.

Inngangspenger kr 200,- Kan innbetales til kto 8998.09.00224

For spørsmål og påmelding: Oluf, tlf 993 68 547, Og Mia tlf 22112711/ 907 47 933, e-post: rigmor.eidem@c2i.net

Morten Strøksnes og Ottar Brox

Moskva

VELKOMMEN

Reisebrev fra Kypros

Fikk lyst til en liten prat i regnværet. Har nå endelig kommet meg til ro i leiligheten etter nesten fire mnd fravær. Tiden går så alt for fort når en er ute på reise, men det er også positivt og lærerikt å komme til nye plasser. Kypros var virkelig en messe verdt. Jeg bodde på den tyrkiske del av øya og bød på mange positive overraskelser. Jeg bodde tre km utenfor en by som heter Girne ca 45km fra Nicosia, på tyrkisk Lefcosa. Girne hadde ca 30.000 innb.

Totalt hadde denne delen av øya 8 universiteter og en mengde Casinoer! Bilparken var meget moderne og en godt utviklet infrastruktur. Prisene var behagelig lave - En god middag med tilbehør kostet ca kr 100! Jeg benyttet anledningen til å besøke tannlege og frisør. Hos tannlegen fikk jeg stukket en tynt rør i munnen som erstattet speilet som ellers er det vanlige. Det tynne røret var utstyrt med kamera og lys, slik at jeg rett foran meg kunne jeg følge med alt som foregikk i min lukkede munn. Hele tiden fortalte han hva han så. Plutselig sa han at der er noe jeg må se nærmere på og da kvakk jeg til. Tennene ble forstørret som om de tilhørte en hest. Han stakk da en dings inn i munnen og mens han så på skjermen fjerne han en liten tannstein. Det var en utrolig behagelig situasjon å slippe å sitte å gape med speil og annet utstyr i munnen. Jeg hadde ikke behov for boring så jeg vet ikke om han da bae så på skjermen når han arbeidet. Hele besøket kostet kr 240,-. Jeg har tre tenner på en bro som han undersøkte og sa at den burde holdes under oppsikt da den tydelig var ganske gammel. Dersom jeg ville ha ny bro vil den koste kr 5.600-

Frisøren kostet Kr 110,- Da var vask, massasje, klipp og føning + barbering innbefattet. De fleste snakket mer eller mindre engelsk. Det har sin bakgrunn i at Kypros var engelsk koloni. Menneskene var meget vennlige og hjelpsomme. Det anbefales sterkt å ta en stopp i denne byen. Det er den eneste byen i verden som ligger i to verdensdeler -Europa og Asia -. Hilsen Sigurd. H

Lofoten industrier

Fortsettelse fra forrige nr. Tale av Ivar Roger Hansen

Sett i en kulturpolitisk sammenheng handler etableringen av Den Nordlandske Forening om etablering av en regional identitet i kjølvannet av nasjonsbyggingsprosessen. Denne identitetsdannelsen foregår utenfor landsdelen, i hovedstaden, og på samme måte som nasjonsdanningen, står denne prosessen i elitens tegn. Men denne eliten var i utgangspunktet sprunget ut av folket selv. Alle var de førstegenerasjons akademikere, sønner av bønder og fiskere. I denne identitetsbyggingen inngår elementer som er sammenfallende med det vi kjenner fra den nasjonale kulturbyggingen: historie, helter og folkelig egenart. Dessuten ble det viktig for nordlendingene å peke på Nord-Norge som mulighetens land næringsmessig med sin storslåtte natur og utnyttede naturrikdommer.

Historikeren Einar Niemi sier at virksomheten til Den Nordlandske Forening på 1860-tallet var avgjørende for etableringen av en nordnorsk historisk, kulturell og politisk bevissthet. Folkeminneforskeren Marit Hauan, direktør med Tromsø museum, mener at den klassiske nasjonalismen gjennom arbeidet til Den Nordlandske Forening fikk en nordnorsk parallell. Den nordnorske regionale bevegelsen på slutten av 1800-tallet kan sees på som et mildt opprør mot staten og kapitalen – et mulig motsvar og et

tillegg til arbeidet med å skape et nytt og sjølstendig Norge. Men samtidig representerte elitens arbeid og innsats et ønske om å skrive den nordlige landsdelen inn i nasjonen i et opplysningsperspektiv med sikte på økonomisk, kulturell og sosial rettferdighet.

Virkemidlene som ble tatt i bruk var som nevnt de samme som i den nasjonale kulturbyggingen: opplysning, historie, helter og folkets kultur. Men selv i sin sterke fokusering på de nordnorske sagaheltene Tore Hund på Bjarkøy og Hårek på Tjøtta, ble det skapt et motkulturelt perspektiv. Det to herrer var nemlig begge sterkt involvert i drapet på nasjonens sterkeste symbol: Olav den Hellige på Stiklestad i 1030.

Petter Dass er en annen av disse heltene. Foreningens tidsskrift lånte navn fra et av hans mest sentrale diktverk: Nordlands Trompet, en tittel som fortsatt videreføres gjennom foreningens medlemsblad.

Selv om Den Nordlandske Forening, senere Nordlendingenes Forening, ønsket at dens indre liv skulle være skjermet for politiske diskusjoner, må foreningen på flere måter utvilsomt sies å ha spilt en politisk rolle gjennom sin utadrettede virksomhet. Sentrale stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer med nordnorske røtter har da også stått sentralt i foreningens arbeid, og alle er blitt hyllet som æresmedlemmer av

foreningen: Elias Blix fra Gildeskål, Anton Christian Bang fra Dønna, den sentrale bondepolitikeren og stortingspresident gjennom mange år Sivert Nielsen fra Sømna, og endelig den spesielle Sofus Arctander, østlendingen med nordnorske røtter, som konstruerte sitt eget etternavn, og som var innvalgt på Stortinget som representant for Nordland.

Etter at Svolvær-kunstneren Gunnar Berg døde i 1893 bare 30 år gammel, var det Nordlendingenes Forening som tok initiativ til å få ham representert i Nasjonalgalleriet. Foreningen skaffet penger til innkjøp av hans maleri "Fra Lofoten" og fikk det antatt og gitt som gave til Nasjonalgalleriet.

Gjennom et målrettet arbeid på begynnelsen av forrige århundre, bidro foreningen til at minnebautaen over Petter Dass ble reist på Alstahaug i 1908. I Hammerfest har Ole Olsen fått sitt minnesmerke. Videre har foreningen bidratt til nordlendingenes ve og vel i hovedstaden og ellers, gjennom stipend, gaver og ikke minst etableringen av Det nordnorske student- og elevhjem.

I dag henger det et vakkert vevd teppe av kunstneren Dagmar Lunde i auditoriet i det nye Petter Dass-museet, også det en gave fra Nordlendingenes Forening.

Parallelt med sin sitt samfunnsmessige engasjement, er de sosiale sammenkomster en viktig del av livet i Nordlæningenes Forening. Det opplever vi her i kveld, og festlige

aktiviteter med god mat har en lang tradisjon i foreningen.

Ved jubileumsfesten ved foreningens 50 års jubileum 2. mars 1912 var det ikke spart på noe. Hør bare på menyen: (Uten forkleinselse for dagens taffel.):

Sild, smør og brød, øl og dram Skilpaddesuppe med madeira Avkokt torsk, Chateau Beychevelle 1899 Rype- og dyrestek med compott, champagne Champion og cie Blandet frukt med Amontillado Kaffe avec Musikk med orkester.

I forbindelse med en fest i 1914 til ære for en annen sentral person i foreningens historie, komponisten Ole Olsen: skrev Morgenbladet:

"Hvis nordlæningene ikke hadde saa meget alvorligt at tænke paa og arbeide for, daglig hurtigruter, jernbane og forsvar, saa burde de alltid holde fest, for maken til mennesker til at skape feststemning og rope hurra findes ikke."

Tidene har forandret seg. I dag har Nordland fylkeskommune opprettet eget kontor med lønnete lobbyister i Brussel.

Men kanskje kommer det igjen en dag der det blir behov for å kjempe både for hurtigrute, jernbane og forsvar på mange fronter. Det gjelder å opprettholde oppmerksomhet og beredskap, og la den springe ut av alt det gode som sosialt samvær og følelse av identitet og samhold bringer med seg.

Takk for hedersbevisningen, takk for oppmerksomheten.

Kjøp boka *Væriere og nessekonger* med 20% rabatt

Væriere og nessekonger er boka for alle som setter pris på kystkulturen. En gjennomillustrert prakt-bok på 360 sider som handler om glanstiden for de store handelsstedene gir en komprimert versjon av den nordnorske historien.

DET FORTELLES OM HANDELEN med Bergen og Trondheim, om hanseter, utliggerborgere og lokale nordnorske stormenn. Om brennevins- og gjestgiverbevillingene som skapte muligheter for væriere og nessekonger med vilje og evne til å skaffe seg økonomisk makt. Det handler om storhetstiden

for handelsstedene fra 1830-1880, og om vanskelighetene som kom etter første verdenskrig da Råfiskloven flyttet makten til fiskerne og tok fra værierne prisfastsettelsen, noe som førte til en rekke konkurrer blant de engang så mektige handelshusene på 1950 og 1960 tallet.

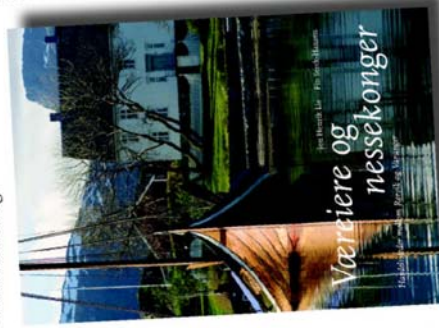
BOKA HANDLER OM hverdag og fest; fiske, gårdsdrift og kirkeferd og bringer utdrag fra dagbøkene til husfuen på Å og av yngstedatteren i huset hos Christian Frederiksen, som var den store gründeren på Melbu. Den dramatiske historien om unge Nicolai Normann Dons fra Hamnvik som ble tatt av engelskmennene under Napoleonskrigene mangler heller ikke.

DEN STØRSTE DELEN av boka vies omtalen av 25 store handelssteder som presenteres med Fin Serck-

Hanssens kunstneriske øye og en tekst basert på skriftlige kilder og svært mange intervjuer, dels med eiere som sitter på handelsstedene den dag idag, dels med etterkommere av foridums væriere og nessekonger. Boka spenner fra Hamsuus Mack på Sirilund, eller om man vil; Zahl på Kjerringøy til Julius Marentzius Johansen – Tsaren på Stamund. *Væriere og nessekonger* forteller om Havnnes i Troms hvor Gæverne sitter i syvende generasjon og Svinøya i Svolvær hvor familien Berg kan føre sin historie tilbake til tidlig 1700-tall.

ET OMSTRIDT KAPITTEL i Nord-Norges historie. En eneste dokumentasjon i tekst og storslåtte bilder fra nordnorsk natur, men også med intime interier for noen av våre mest karakteristiske handelsbygninger fra 1800- og 1900-tallet.

BOKA OMFAFTER handelshus og storgårder på Rørvik, Tjøtta, Alstahaug, Dønnes, Mo i Rana, Selsøyvika, Skånland, Rosvik, Kjerringøy, Grøtøy, Å, Reine, Ballstad, Stamund, Storvågan, Svinøya, Melbu, Jennestad, Røkenes, Hamnvik Lyngseidet, Maursund, Havnnes, Loppa, Vadso.

Pris i bokhandelen kr. 498,- Vi tilbyr boka for kr. 400,- inklusive frakt.

OLYMPIA PRESS, Johan Riefsgt 24, 3187 Horten, Tel: 920 40 085, jonhlie@online.no